

Cultureelerfgoeddecreet 2021: koppeling van de criteria aan de Strategische Visienota Cultureel Erfgoed

1. LEESWIJZER

De [Strategische Visienota Cultureel Erfgoed \(SVN\)](#) geeft toelichting over de invulling van verschillende aspecten van cultureel-erfgoedwerking. Die toelichting is relevant voor de interpretatie van de beoordelingscriteria.

Onderstaande tabel overloopt de criteria voor aanvragen werkingssubsidies en koppelt die puntsgewijs aan passages uit de SVN. Deze toelichting geldt voor alle types gesubsidieerde organisaties, tenzij anders aangegeven. Uiteraard moet rekening gehouden worden met de aard van de werking, het indelingsniveau en de eigenheid van de organisatie. De SVN stelt expliciet voorop dat de beoordeling en het toezicht daarmee rekening moet houden (SVN p 20-21): *"De decretale voorwaarden en criteria zijn daarbij een richtinggevend kader, maar de concrete invulling is afhankelijk van de eigenheid en visie van de organisatie."* Het garanderen van een kwaliteitsvolle werking staat centraal.

Deze tabel is louter bedoeld als hulpinstrument voor aanvragers en beoordelaars en geeft geen nieuwe of andere informatie.

2. CRITERIA DIE GELDEN VOOR ALLE AANVRAGEN VAN WERKINGSSUBSIDIES

- collectiebeherende organisaties
- landelijke dienstverlenende rollen
- organisatie voor het voor het immaterieel erfgoed
- periodieke publicaties - met uitzondering van het eerst vermelde criterium rond samenwerking en netwerking dat niet geldt voor publicaties

Toelichting in SVN die relevant is voor de generieke beoordelingscriteria

Samenwerking en netwerking
met relevante partners, zowel binnen Vlaanderen en het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad als internationaal
(GELDT NIET VOOR AANVRAGEN PUBLICATIES)

- **Inzetten op het vormen en in stand houden van netwerken, gericht op kennisdeling en afstemming**, en het zoeken naar gezamenlijke oplossingen. Dit kan relevant zijn voor zowat alle facetten van cultureel-erfgoedwerking. (SVN, p 19)
- **Cultureel-erfgoedinstellingen: een nadrukkelijke inzet op internationale werking** (SVN, p 45)
- **Andere organisaties: een beredeneerde en beargumenteerde inzet op internationale werking** (SVN, p 45)
- Indien **verantwoordelijkheden in internationale netwerken en fora** beschouwd worden als een onderdeel van de gesubsidieerde werking moet dit ook uit de aanvragen voor werkingssubsidies blijken (SVN, p 45)
- **Collectiebeherende organisaties** bouwen kennis en expertise op die ze ook delen met de sector en het bredere veld. Die **kennisdeling** is waardevol en moet tot zijn recht komen in de aanvragen voor werkingssubsidies van collectiebeherende organisaties. (SVN, p 18)

Wijze waarop binnen de cultureel-erfgoedwerking invulling wordt gegeven aan:

maatschappelijke of culturele diversiteit	<ul style="list-style-type: none"> • Het streven naar 'maatschappelijke of culturele diversiteit' betreft alle denkbare types diversiteit: leeftijd, geslacht, opleidingsniveau, sociaaleconomische of culturele achtergrond, mensen met een beperking ... (SVN, p 37)
duurzaamheid	<ul style="list-style-type: none"> • Specifieke aandacht voor de ecologische duurzaamheid, en daarbij reflecteren over welke verdere inspanningen mogelijk zijn, bijvoorbeeld op het vlak van klimaatsystemen of met betrekking tot de mobiliteit van personeel en bezoekers (SVN, p 20).
digitaal beleid	<ul style="list-style-type: none"> • Aan de slag met digitale processen doorheen de hele werking en daarbij inzetten op digitale innovatie. Innovatie kan in verschillende vormen, zowel het stapsgewijs doorvoeren van verbeteringen aan bestaande producten of diensten, processen en taken, als door het toepassen van een nieuwe technologie of visie op bestaande processen. • Ontwikkelen van een realistische visie en strategie over deze processen. • Streven naar efficiëntiewinst door inzet op gedeelde systemen en infrastructuur. • Vanuit een digitaliseringsstrategie inzetten op het creëren en bewaren van digitale content en data. Het bepalen van de prioriteiten is essentieel voor het duurzaam bewaren en het proactief ontsluiten van de digitale data. De kwaliteit van de data is belangrijker dan de pure kwantiteit. • Uitwisselbaarheid van data centraal stellen en gebruik maken van (uitwisselings)standaarden om dit mogelijk te maken. • Inzetten op digitale zichtbaarheid, toegankelijkheid, hergebruik van data en digitale participatie. Het gebruikersperspectief staat hierbij centraal. Daarbij moeten organisaties zich bewust zijn van nieuwe ethische vraagstukken en de problematiek van auteursrechten, privacy en GDPR. Zeker op het vlak van hergebruik van digitale content kunnen organisaties de mogelijkheden nog meer verkennen. • Streven naar verhogen van digitale competenties. • Verwachting naar spelers als meemoo, FARO, Archiefbank Vlaanderen/Archiefpunt, Vlaamse Erfgoedbibliotheken, Vlaamse Kunstcollectie, publiek en Cultuurconnect: een gecoördineerd aanbod en begeleiding die aan de behoeftes voor digitale maturiteit tegemoetkomen. Het afstemmen tussen de kernspelers en het zoeken naar een complementaire dienstverlening vraagt blijvend aandacht (SVN, p 30-34).

Wijze waarop er invulling wordt gegeven aan de strategische visienota cultureel erfgoed

- Bij dit criterium worden de **aandachtspunten getoetst die geformuleerd zijn in de strategische visienota**, p 55-57. Hieronder een overzicht van die aandachtspunten:

Inzet op een rijk en divers cultureel-erfgoedlandschap: samenwerking en netwerking – ook internationaal	De werking besteedt prioritaire aandacht aan samenwerking en netwerken. Voor alle soorten werking gaat daarbij bijzondere aandacht naar:	SVN, p 45: Van de cultureel-erfgoedinstellingen verwacht ik een nadrukkelijke inzet op internationale werking , van de andere organisaties verwacht ik beredeneerde en geargumenteerde
--	--	--

	<ul style="list-style-type: none"> • internationale samenwerking en netwerking, met name bij de cultureel-erfgoedinstellingen en de landelijke spelers; • het afstemmen over gezamenlijke uitdagingen, het zoeken naar gedeelde oplossingen en het initiëren of deelnemen aan netwerken hiervoor. Voor dienstverlenende organisaties gaat bijkomend bijzondere aandacht naar: <ul style="list-style-type: none"> ◦ de wijze waarop de werking afgestemd is met andere dienstverleners. 	<p>keuzes. Indien organisaties verantwoordelijkheden in internationale netwerken en fora daarbij beschouwen als een onderdeel van hun gesubsidieerde werking moet dit uit de aanvragen voor werkingsubsidies ook blijken.</p> <p>SVN, p 19 'Belang van samenwerking en netwerken': Ik moedig het vormen en in stand houden van netwerken, gericht op kennisdeling en het zoeken naar gezamenlijke oplossingen, sterk aan. Voor zowat alle onderdelen van cultureelerfgoedwerking is het zinvol structureel af te stemmen en samen te werken: bijvoorbeeld bij het verzamelen en selecteren, het waarderen of het digitaliseren van collecties. Vanuit de regierol voor de digitale transformatie van de cultuursector breng ik daarvoor zelf een netwerk van kernspelers tot stand (zie II. 4.2 Digitale transformatie vanuit een netwerkmodel). Ook voor het inzetten op depotuitdagingen stel ik afstemming en gedeelde oplossingen voorop. Maar uiteraard zijn er veel andere onderwerpen waarvoor samenwerking en netwerking nuttig kan zijn.</p> <p>SVN, p 17 Voor dienstverlenende organisaties: 'De afspraken over de geboden dienstverlening in de beheersovereenkomst met de gesubsidieerde organisaties zijn meestal niet bekend bij de sector. In het verlengde daarvan is het onduidelijk welke dienstverlening kosteloos is en welke principes daaraan ten grondslag liggen. Die duidelijkheid scheppen is wat mij betreft de prioriteit. Bij aanvragen van dienstverlenende organisaties zal daarvoor bijzondere aandacht gevraagd worden'.</p>
Erfgoedzorg centraal	<p>De werking besteedt prioritaire aandacht aan zorg voor erfgoed. Voor alle soorten werking gaat daarbij bijzondere aandacht naar:</p> <ul style="list-style-type: none"> • digitale collectieregistratie; • waarderen; • herbestemmen; • herkomstonderzoek; • verzekeren van kwalitatief behoud en het omgaan met calamiteiten; • afstemmen van immaterieel erfgoed- en collectiewerking. 	<p>SVN, zie p 22-29 'Erfgoedzorg centraal': 'De functies die inzetten op de zorg voor erfgoed komen daardoor het snelste onder druk te staan en worden minder gemakkelijk via andere kanalen gefinancierd. Ik vraag dan ook voldoende aandacht voor de eerste drie functies: 'herkennen en verzamelen', 'behouden en borgen', en 'onderzoeken'. Zowel bij het uitvoeren van de functies door collectiebeherende organisaties als bij het ondersteunen ervan door dienstverlenende organisaties is dat cruciaal.'</p>
Aanmoedigen en versterken van de digitale transformatie	<p>De werking gaat op een kwaliteitsvolle wijze aan de slag met digitale processen in het geheel van de werking. Het ontwikkelen van een realistische visie en strategie vanuit de structurele werking, is daarbij in de eerste plaats belangrijk. Ook</p>	<p>SVN, zie p 30-34 'Aanmoedigen en versterken van de digitale transformatie'</p>

	projectaanvragen moeten gekaderd zijn binnen een dergelijke visie en strategie en tot stand komen in afstemming, en/of onder begeleiding van dienstverlenende spelers die de digitale transformatie van de sector ondersteunen.	
Iedereen voor erfgoed, erfgoed voor iedereen	De werking zet in op: <ul style="list-style-type: none"> • het versterken van het participeren; • het verbreden van het bereik, ook naar moeilijker bereikbare doelgroepen; • een kwaliteitsvol aanbod voor en het betrekken van kinderen en jongeren. 	SVN zie p 35-38 'Iedereen voor erfgoed, erfgoed voor iedereen', met name punten 5.1.1 'Participeren' (p 35), 5.2.1 'Een breed bereik (p 37) en 5.2.2 'Cultuureducatie (p 37)
Kwaliteit van het zakelijke beheer		
<ul style="list-style-type: none"> • Aandacht voor het zo volledig mogelijk in kaart brengen van de kosten, de opbrengsten en de personeelsinzet verbonden aan de gehele gesubsidieerde cultureel-erfgoedwerking, zowel van de aanvrager als vanuit een eventuele ondersteunende rechtspersoon. Om de transparantie te bevorderen, is het voeren van een analytische boekhouding aangewezen (SVN, p 40). • Inspanningen leveren om bijkomende middelen te genereren, rekening houdend met de mogelijkheden van de organisatie (SVN, p 39). • Proactief blijven nadenken over eventuele efficiëntiewinsten en het creëren van slagkrachtigere organisaties, waar relevant (SVN, p 40). • Reflecteren over de mate waarin de organisatiestructuur en -cultuur zich aanpast aan nieuwe uitdagingen en de veranderende manier van werken (SVN, p 41). • Aandacht voor een kwaliteitsvol personeels- en vrijwilligersbeleid, met voldoende middelen en een goed competentiebeleid. Voor vrijwilligers moet een kwalitatief beleid – vanuit een duidelijke visie – gegarandeerd worden en is er nood aan verjonging (SVN, p 41). • Bij de beoordeling en het toezicht wordt gevraagd rekening te houden met de inbedding in gemeenschappelijke soms complexe structuren, en het delen van infrastructuren, mensen en middelen. De kwaliteit en efficiëntie van de inbedding en samenwerking spelen een belangrijke rol bij het beoordelen van de meerwaarde hiervan (SVN, p 19 en 40). 		
Haalbaarheid en realiteitsgehalte van de begroting. De noodzaak voor een werkingssubsidie wordt aangetoond in de begroting, rekening houdend met de ontvangsten uit de werking.		
<ul style="list-style-type: none"> • Duidelijk beargumenteren van de noodzaak aan werkingssubsidies. Het gaat zowel om de noodzaak van de werking die men wil ontwikkelen als om de noodzaak daarvoor een werkingssubsidie te ontvangen (SVN, p 39). 		

3. CRITERIA DIE GELDEN MET BETREKKING TOT DE UITVOERING VAN DE FUNCTIES

Voor AANVRAGEN COLLECTIEBEHERENDE ORGANISATIES wordt deze uitvoering getoetst in een criterium 'de kwaliteit van de uitvoering van de functies'.
Voor DIENSTVERLENENDE ORGANISATIES is de toelichting over de functies relevant voor de dienstverlenende werking.

Enkel bij de collectiebeherende organisaties is er een expliciet criterium met betrekking tot de uitvoering van de functies. Bij de dienstverleners maakt dat evenwel deel uit van de noden die ze beantwoorden en de wijze waarop ze hun dienstverlening vormgeven. Voor de organisatie immaterieel erfgoed is het ontwikkelen en opvolgen van de functies voor immaterieel erfgoed een van de vijf decretale doelstellingen. Onderstaande toelichting is dus ook voor die organisaties relevant.

Toelichting in SVN die relevant is voor criteria voor de uitvoering van de functies

Kwaliteit van de uitvoering van de functies

<p>Algemeen</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Het inzetten op het geheel van de functies is nodig, al moeten organisaties daarin accenten kunnen leggen rekening houdend met hun eigenheid en de uitdagingen of opportuniteiten die zich stellen (SVN, p 22). • Hanteren van professionele kaders voor de deelsectoren (zoals de ethische codes van ICOM, ICA en IFLA) en de internationale standaarden voor professionele werking (SVN, p 45). • Het decreet streeft naar een geïntegreerde aanpak, waarbij een organisatie voor werkingssubsidies een 'hoofdingang' kiest, maar waarbij ook andere praktijken tot hun recht kunnen komen in de aanvraag. Zo kan een museum verantwoordelijkheid nemen voor een archief- of erfgoedbibliotheekwerking of omgekeerd. • In het verlengde van het vorige punt kunnen organisaties in het kader van hun gesubsidieerde werking ook inzetten op aspecten van immaterieel erfgoed en bijdragen aan het borgen hiervan. Het al dan niet inzetten hierop is een eigen inschatting van de organisatie, het is nooit een verplichting. Met immaterieel erfgoed bedoelden we in deze context, in het verlengde van de Unesco-definitie, tradities, gebruiken ... die doorgegeven worden door een levende gemeenschap. Andere immateriële praktijken die niet onder deze definitie hebben zeker ook hun plaats hebben in een cultureel-erfgoedwerking: omgaan met de collectieve herinnering en beeldvorming, lokale verhalen en gebeurtenissen, culturele biografie, mondelinge geschiedschrijving. De meerwaarde hiervan in de werking moet enkel duidelijk zijn. • De inzet op immaterieel erfgoed kan gekoppeld worden aan de verschillende functies, niet enkel aan 'borgen' maar ook aan de andere functies. Onder meer in de geactualiseerde Visienota Immaterieel erfgoed zet het Vlaamse beleid verder in op het verfijnen van deze koppeling, in samenspraak met actoren als de Werkplaats Immaterieel Erfgoed. (SVN, p 11, 22, p 25)
<p>Verzamelen en herkennen</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Voor erkende collectiebeherende organisaties: het vormen van een coherente collectie vanuit een afgebakend collectieprofiel, het beschikken over een kwalitatief collectiebeleidsplan dat het collectieprofiel en de omgang met de collectie beschrijft (SVN, p 23). • Inzetten op selectie bij nieuwe verwervingen en mogelijkheden verkennen van het ontzamelen en herbestemmen van de bestaande en historisch opgebouwde collecties rekening houdend met het eigen collectieprofiel en met dat van andere organisaties (SVN, p 23-24). • Collecties versterken door voldoende aankoopbudget, collectiemobiliteit en samenwerking met private verzamelaars. (SVN, p 23-24). • Nadrukkelijk aandacht besteden aan het zorgvuldig verwerven van erfgoed. Het voeren van een voorafgaand grondig herkomstonderzoek en het naleven van de deontologische codes op dat vlak zijn daarbij essentieel. Bijzondere waakzaamheid is vereist voor roofkunst, illegale handel en vervalsingen (SVN, p 24).

	<ul style="list-style-type: none"> • De waarderingsmethodiek doelgericht inzetten, steeds in dialoog met de cultureel-erfgoedgemeenschappen. De opgebouwde expertise actief delen en de begeleiding vanuit FARO en andere dienstverlenende organisaties verder te zetten (SVN, p 25-26). • Wegwerken van de registratieachterstanden en het inbedden van de registratie als een permanent proces in de werking, rekening houdend met standaarden en kwaliteitseisen met het oog op uitwisselbaarheid en raadpleegbaarheid van data (SVN, p 22). • Voor alle organisaties die inzetten op immaterieel cultureel erfgoed blijft het verder in kaart brengen en registreren van het immaterieel erfgoed en het kwalitatief begeleiden van de cultureel-erfgoedgemeenschappen hierbij nodig (SVN, p 22).
Behouden en borgen	<ul style="list-style-type: none"> • Aandacht besteden aan het kwaliteitsvol behouden van collecties, daarvoor voldoende middelen vrijmaken en keuzes maken op basis van risico- en kostenbatenanalyses. • Specifieke aandacht voor de bewaaromstandigheden van topstukken (SVN, p 24-25). • De inzet op immaterieel erfgoed kan gekoppeld worden aan de verschillende functies, niet enkel aan 'borgen' maar ook aan de andere functies. Toelichting hierover is vermeld onder 'algemeen'. • Regierol afgestemd depotbeleid en de gezamenlijke doelen die voor cultureel en onroerend erfgoed vooropgesteld worden, zijn richtinggevend voor erkende en gesubsidieerde organisaties. Deze doelen zitten reeds verweven in de verwachtingen die in de SVN worden gesteld. Meer toelichting is te vinden in de online publicatie: https://www.vlaanderen.be/cjm/sites/default/files/2022-03/Cultureel%20Erfgoed_publicatie_Samen_inzetten_op_depouitdagingen_2022.pdf (SVN, p 26)
Onderzoeken	<ul style="list-style-type: none"> • Aandacht voor structurele inzet op 'onderzoeken', op basis van een langetermijnvisie, en voor de valorisatie van onderzoek. Het kan gaan om (academisch) cultuurhistorisch en kunstwetenschappelijk onderzoek, maar ook technisch, toegepast of participatief onderzoek. Bij samenwerking met of begeleiding van externen staan de cultureel-erfgoedorganisaties in voor een goede procesbegeleiding, en waken ze mee over de kwaliteit van het proces en resultaat (SVN, p 26). • Onderzoek en innovatie zijn een katalyserende factor in de dialoog tussen het erfgoed- en het kunstenveld. De aandacht voor innovatie én traditie in samenwerking met de kunstensector is bijgevolg belangrijk (SVN, p 48).
Presenteren en toeleiden	<ul style="list-style-type: none"> • Op het vlak van programmatie, communicatie en marketing is het aan de organisaties om te beoordelen hoe ze die functie het best invullen en dat te argumenteren in hun aanvragen. Zeker de programmatie is sterk verbonden met het DNA en de eigenheid van de organisatie. Voor alle soorten organisaties moet er ruimte zijn om te experimenteren en te vernieuwen. Inhoudelijk is het aan de organisaties om de keuzes op het vlak van presenteren en toeleiden te maken (SVN, p 36). • Bijzondere aandacht voor het streven naar een breed bereik. Inzet op visieontwikkeling en beargumenteerde keuzes over welke doelgroepen gedurende de beleidsperiode prioritair vooropgesteld worden en op welke manier organisaties een breed en gediversifieerd bereik nastreven. Voor het geheel van de werking is daarbij nood aan praktijk- en ervaringsdeling en ondersteuning. (SVN, p 37). • Bijzondere aandacht voor cultuureducatie, zowel voor onderwijs als buiten de schoolcontext. Visieontwikkeling en keuzes omtrent levenslang leren en cultuureducatie: de vooropgestelde doelgroepen, de aanpak, de plaats van educatie in de organisatie, de partners, de kennisdeling ... (SVN, p 37)

	<ul style="list-style-type: none"> • Bewust en zorgvuldig omgaan met meerstemmigheid en gecontesteerd erfgoed en de opgebouwde kennis en expertise hieromtrent te delen. Door op deze onderwerpen in te zetten neemt de sector een belangrijke maatschappelijke rol op. Cultureel-erfgoedorganisaties richten zich onder meer op het faciliteren van gesprek en het bieden van wetenschappelijke en methodologische houvast (SVN, p 36). • Inzet op het bereiken van een internationaal publiek: het maximaliseren van het aantal bezoekers mag niet het enige doel zijn. Er moet een evenwicht zijn tussen de draagkracht van het erfgoed en de omgeving, en de duurzaamheid van het publieksbereik. De impact op langere termijn moet mee in rekening gebracht worden (SVN, p 44).
Participeren	<ul style="list-style-type: none"> • Een duidelijke en gedragen visie ontwikkelen op welke punten actieve participatie een meerwaarde kan zijn in de werking en daar duidelijke prioriteiten en acties voor bepalen (SVN, p 35).

4. CRITERIA DIE GELDEN VOOR AANVRAGEN LANDELIJKE DIENSTVERLENENDE ROLLEN

De toelichting uit de visienota over de uitvoering van de functies is ook relevant voor aanvragen van landelijke dienstverlenende rollen, meer bepaald voor de wijze waarop de dienstverlenende rol beantwoordt aan de noden en de wijze waarop deze wordt vormgegeven. Deze toelichting is in deze tabel hierboven te vinden bij het beoordelingscriterium 'kwaliteit van de uitvoering van de functies'.

Collectiebeherende organisaties kunnen ook een – afzonderlijke – aanvraag indienen voor een dienstverlenende rol, gericht op ondersteuning van de cultureel-erfgoedwerking bij andere actoren. Dit moet evenwel de reguliere kennis- en expertisedeling in het kader van een collectiebeherende werking overstijgen. Een dienstverlenende rol vertrekt vanuit een uitgebreide analyse van de noden in het veld rond een bepaald thema, en is gericht op de structurele ondersteuning van andere actoren via een uitgebouwde dienstverlening rond dat thema (SVN, p 18).

Toelichting in de SVN die relevant is voor de invulling van criteria voor landelijke dienstverlenende rollen
Mate waarin de dienstverlenende rol inspeelt op noden van cultureel erfgoed, beheerders ervan of cultureel-erfgoedgemeenschappen
<ul style="list-style-type: none"> • Noden duidelijk in kaart brengen en benoemen hoe de organisatie daaraan wil beantwoorden (SVN, p 18).
Wijze waarop de dienstverlenende rol wordt opgenomen. Cultureel-erfgoedactoren die tot de doelgroep van de dienstverlening behoren worden betrokken in de werking
<ul style="list-style-type: none"> • Duidelijkheid geven over de geboden gesubsidieerde dienstverlening, welke kosteloos is en welke betalend, en welke principes daaraan ten grondslag liggen (SVN, p 17).
Kwaliteit van de aanwezige expertise
<ul style="list-style-type: none"> • Hierover is geen verdere toelichting in de visienota vermeld.
Schaalgrootte en landelijke reikwijdte van de werking
<ul style="list-style-type: none"> • Hierover is geen verdere toelichting in de visienota vermeld.

5. CRITERIA DIE GELDEN VOOR AANVRAGEN PUBLICATIES

Toelichting in SVN die relevant is voor de invulling van criteria voor publicaties
Inhoudelijke relevantie van de publicatie voor het cultureel-erfgoedveld of voor een breder publiek
<ul style="list-style-type: none"> Hierover is geen verdere toelichting in de visienota vermeld.
Kwaliteit van de publicatie, zowel naar inhoud, taal als vormgeving
<ul style="list-style-type: none"> Hierover is geen verdere toelichting in de visienota vermeld.
Landelijke reikwijdte van de publicatie
<ul style="list-style-type: none"> Hierover is geen verdere toelichting in de visienota vermeld.

6. CRITERIA DIE GELDEN VOOR DE CULTUREEL-ERFGOEDORGANISATIE DIE DE CULTUREEL-ERFGOEDWERKING OPNEEMT VOOR HET IMMATERIEEL ERFGOED

Toelichting in SVN die relevant is voor de invulling van criteria voor de cultureel-erfgoedorganisatie die de cultureel-erfgoedwerking opneemt voor het immaterieel erfgoed
Wijze waarop de doelstellingen worden opgenomen
<ul style="list-style-type: none"> Voldoende aandacht voor het ondersteunen van de reeds gekende cultureel-erfgoedactoren en – gemeenschappen. Bij de erkende en gesubsidieerde cultureel-erfgoedsector bestaat een grote nood aan begeleiding en expertiseopbouw om immaterieel erfgoed een volwaardige plaats te geven in de werking. Aandacht voor de oefening gericht op het verder concretiseren van de decretale functies voor immaterieel- erfgoedwerking (SVN, p 25).
Wijze waarop erfgoedgemeenschappen die werkzaam zijn rond immaterieel erfgoed vertegenwoordigd zijn in de organisatie en de werking ervan mee aansturen;
<ul style="list-style-type: none"> Hierover is geen verdere toelichting in de visienota vermeld.